

RADU AURELIAN PANAIT

**COMMUNICATION THROUGH MUSIC AND ITS NUANCES
CASE STUDY: MAYNARD JAMES KEENAN**

Radu Aurelian Panait

Babes-Bolyai University, Cluj, Romania

Email: mrpanait@gmail.com

Abstract This essay is an analytical and descriptive perspective on the ways in which communication can be achieved through music. I expand on this point of view by taking into account the direct (verbal) as well as the indirect communication, in the instances in which it appears in the context of music. As follows, I set out to present the genealogy of the creative process behind the American singer Maynard James Keenan, as well as the projects in which he is involved. I will take into account the appropriateness of semiotic principles on the subject at hand, as well as the different aesthetic and philosophical levels relevant to the topic. To begin with, I propose a brief introduction into Keenan's life. Next, I explore the communication and aesthetics of his lyrics in two different ways (corresponding to the main musical projects that he is part of). Finally, I highlight his relevance and influence by means of artistic and philosophical insight.

Keywords: music, communication, Maynard James Keenan, semiotics, aesthetics.

**COMUNICAREA PRIN MUZICĂ ȘI NUANȚELE EI
STUDIU DE CAZ: MAYNARD JAMES KEENAN**

Rezumat: Acest eseu este o perspectivă analitică și descriptivă asupra felurilor în care se realizează comunicarea prin intermediul muzicii. Voi dezvolta acest punct de vedere ținând cont de comunicarea directă (verbală) precum și de cea indirectă, în ipostazele în care apare în contextul muzicii. În acest sens, mi-am propus să prezint

Revista de Filosofie Aplicată, Volume 3, Issue 5 (Winter 2020): 47-62.

ISSN 2668-0009; ISSN-L 2668-0009 © SACRI

genealogia procesului creativ din spatele cântărețului american Maynard James Keenan precum și a proiectelor în care este implicat. Voi ține cont de aplicabilitatea principiilor semiotice cât și de diferitele niveluri estetice și filosofice relevante subiectului. În acest articol voi propune o introducere succintă în viața lui Keenan. În continuare, voi explora comunicarea și nuanțele estetice din spatele versurilor sale în două ipostaze diferite (corespunzătoare principalelor proiecte muzicale din care face parte). În cele din urmă voi puncta relevanța și influența acestuia prin viziunea artistică și filosofică.

Cuvinte-cheie: muzică, comunicare, Maynard James Keenan, semiotică, estetică.

1. Fundal

În “A Punk Psychopomp”¹, Alex Grey ne spune că: “Maynard James Keenan este o misterioasă fântână a creației continue. De la versurile ce mistuie sufletul, la muzica extraordinară din mai multe formații, la vinurile uluitoare de delicioase, el ne-a permeat cultura ca niciun alt artist. El încalcă diferite înfățișări și genuri, făcându-ne să ne mirăm ce anume poate alimenta asemenea conținut original și supraomenesc. În spatele oricărei persoane extraordinare se ascunde o criză depășită. Majoritatea fanilor muncii lui Maynard înțeleg impactul semnificativ pe care l-a avut sănătatea și credința mamei sale asupra lui. De la vârsta de unsprezece ani, Maynard a fost destinat să fie diferit pentru că viața lui familială era diferită de cea a unui copil normal. Atât artistul creativ cât și șamanul sunt clasicii înstrăinați dintr-o societate convențională; experiența lor de alienare, boală și mortalitate le oferă o perspectivă unică, o condiție alterată. Aceasta le permite să vadă ceea ce restul lumii nu poate”.

“Takes one to know one” pare să insinueze subtil renumitul artist. Cel dintâi contact literar cu “protagonistul” biografiei este unul indirect – primele pagini din prefața cărții prevestesc cât se poate de puternic o lectură imersivă a unei povești de maturizare. Cu siguranță Maynard ar ofta și ar da ochii peste cap dacă l-am condamna să citească basme adolescente de ideatie în care totul se termină cu bine. Nu ne rămâne decât să îl credem pe cuvânt pe Alex Grey, să-i ascultăm laudele și să sperăm că pățaniile “eroului” nostru nu urmează să ne seducă prin clișeu și drama visului american.

În continuare, același Alex Grey elaborează: „În arta mea pentru albumul *Lateralus* (Tool), punctul central, înflăcărat este gâtul. Am observat cum magia cuvântului acreditează muzica și îi dă profunzile și măreție poetică. Maynard înoată în acele adâncuri, astfel cântecele lui devin coloana sonoră a sufletului, confesiunea unită a inconștienței barbotând mereu înainte. I-am vizitat odată casa din Hollywood Hills și i-am văzut colecția uimitoare de sculpturi a unui artist obscur pe nume Stanislav Szukalski. Maynard nu doar că este un artist, dar se

înconjoară cu artă excentrică și uluitoare. Starul rock care scrie piese cântate de milioane este o persoană împluternicită. Să înalți extatic stadioane pline, noapte după noapte, e pură magie șamană. MJK e recunoscut pentru integritatea artistică necompromițătoare și bunăvoința de a înfrunta subiecte înfricoșătoare. Ademenind ascultătorii într-o umbră colectivă, ne ghidează în propriile înfruntări cu ceea ce este și ceea ce necesită vindecare. Căci de ce mergem la concerte rock sau la șaman? Liderul extatic este în contact cu un spirit creativ mai înalt ce-l ajută să devină o sursă puternică de energie transformativă. Mergem la spectacol pentru o mostră de realitate superioară, sursă a tuturor lucrurilor bune, adevărate și frumoase. Mesajul lui Maynard ne îndrumă înapoi spre noi înșine, lecțiile vieții lui fiind provocările noastre artistice: să fim de-a dreptul îmbătați cu viață, integri nouă înșine, să urcăm în spirală, să mergem în continuare înainte, să creștem.

După cum bine spune Alex Grey, Maynard James Keenan (născut James Herbert Keenan pe data de 17 aprilie 1964) este de o energie creativă ieșită din comun. Maynard e, în mare parte, o figură publică cunoscută din pricina muzicii. El este vocalistul și principalul autor al versurilor pentru grupul muzical - multiplu câștigător de premiu Grammy - Tool. Deși Tool e considerat de majoritatea fanilor și criticilor de muzică drept principala zonă de concentrare artistică a lui Maynard, acesta tratează cu la fel de multă seriozitate și implicare supergrupul american A Perfect Circle, cât și trupa multi-media de cabaret Puscifer.

Însă Maynard urcă pe scena artistică² și ca actor de teatru, televiziune și film, își împrumută vocea pentru diverse prestații ca actor vocal, participă la spoturi publicitare și scrie piese pentru diverse coloane sonore. Departate de lumina reflectoarelor, în Jerome, Arizona, Maynard deține și întreține Caduceus Cellars and Merkin Vineyards – beciurile și podgoriile proprii. Tot în Jerome, deține împreună cu nevasta lui (Lei Li), Osteria Merkin unde, alături de preparatele de a căror ingrediente se îngrijește personal, sunt servite vinurile Caduceus. În Saint Louis, Maynard a participat la seminarii de jiu-jitsu brazilian ale lui Rickson Gracie. În prezent deține centura mov și

finanțează Verde Valley Brazilian Jiu Jitsu Academy în Cottonwood, Arizona.

Însă cum sunt aceste repere relevante pentru subiectul eseului? Ei bine, comunicarea, conexiunea umană și creativitatea sunt pietrele de temelie din filosofia lui Keenan. Mesajul pe care îl transmite acesta este unul ce instigă la introspecție, perseverență și creație indiferent de circumstanțe. Fiecare decizie, oricât de mică, cântărește enorm pe plan intern și trebuie tratată ca atare; indiferent de cifrele asupra cărora se pot revărsa – fie vorba de un public de milioane, fie câțiva zeci de copii interesați de arte marțiale. “Life is short. Create something with every breath you draw”³.

2. Începuturi

Maynard își impunea adesea, încă de când era copil, o izolare de zgomotul celorlalți. Deși nu era singur, ori nu se simțea singuratic, el alegea să-și petreacă timpul în propria imaginație. Și-l ocupa scriind poezie bazată pe ceea ce observa în jur: colegi cu probleme de rivalitate frățească, părinți care pur și simplu nu-și înțelegeau copii ori despărțiri amoroase capabile să zdrobească spiritul adolescentin. Scrisul era un catharsis mai productiv decât trântitul ușii de la vestiar. Operele erau neșlefuite, “ale tinereții”, dar mesajul lor îl ghidează și astăzi. Versurile lui îndemnau la o gândire proprie și care nu se lăsa definită de preconcepțiile altora; cât și la înfruntări directe cu mâhnirea. Între ore, Jim⁴ le ascundea în caiete colegilor de clasă poeme semnate sub numele de Count Malcolm Gridley⁵. Un pseudonim demn de un vrăjitor a cărui magie nu permitea autocompătirea sentimentală. Un personaj a cărui mască oferea confort și provoca destinatarul la creștere personală.

“Am început să pun cuvinte laolaltă și oamenii chiar răspundeau pozitiv la ele. Simțeam că pun ceva la cale. Dacă lumea trecea prin cine știe ce necaz, cădeam pe gânduri și scriam despre asta. Să le observ privirile când pătrundeam în ceea ce ei trăiau – ei bine, dacă primești puțină laudă pentru ceva, vrei să continui. Și fiind dintr-o familie care nu comunica prea grozav, m-am simțit bine exprimându-mă astfel.”⁶

Bineînțeles că toată lumea știa că poetul era băiatul tăcut din rândul din spate, băiatul care colecționa participări la cros și deținea medalii de wrestling. Deși scria despre emoții adânci, Maynard nu își trata poezia cu prea multă seriozitate. El compensa pentru asta: tratând în schimb cu foarte multă seriozitate viața în sine. Pentru el, muzica era ritmul sufletului, cuvintele erau emoție iar arta vizuală spunea ceea ce nu reușeau celelalte două. Era lesne de înțeles pentru el, că doar prin artă putea comunica ceea ce îi trădau abilitățile sociale. Logic atunci că facultatea de artă Kendall din Grand Rapids, Michigan părea să-i fie singurul obiectiv pe finele liceului. Însă o carieră în acest domeniu nu corespunde neapărat și cu o stabilitate economică. Conștient de acest lucru și cunoscând situația financiară a familiei, singura lui opțiune era bursa. Inspirat de filmul *Stripes*, în care personajul lui Bill Murray era plictisit de slujbe fără sens și relații amoroase fade, se înrolează în armată cu scopul de a-și găsi disciplina necesară unei direcții corecte în viață. Maynard descoperă astfel "Fondul Universitar al Armatei" – o bursă suficient de generoasă ce este acordată după șase ani de angajament în apărarea statului. După trei ani de datorie activă și alți trei de activitate organizatorică, Maynard folosește banii de bursă pentru a se înscrie la școala de artă.

3. Tool

Maynard rostește cuvântul răspicat, îl șoptește și îl schițează. Era un nume demn de o trupă. Toți cei patru membri credeau asta. Un nume cu o enunțiere plăcută și un aspect vizual restrâns dar în același timp încăpător ca sens. Două vocale alungite, îngărdite de două consoane ferme. Un cuvânt monosilabic care lasă loc amplu de interpretare. Un nume greu de uitat. Solid precum o unealtă în sine. Semnificațiile simbolice din spatele creativității lui Maynard s-au concretizat în urma unui proces lung și laborios; după anii de armată, cei de la școala de artă și multe relocări, el se stabilește în Los Angeles unde uneltește împreună cu Danny Carey⁷ și Adam Jones⁸ propriul proiect muzical. Tool ia naștere ca răspuns la scena rockului alternativ și cea grunge din California anilor nouăzeci.

“Eram patru oameni care, ascultându-ne reciproc, compuneam cântece bazate pe cântec în sine, nu pe o pălărie. Nu eram la modul <Chili Peppers și Nirvana sunt populari acum, așa că haide să purtăm flanele și pălării Cat in the Hat⁹>. Ce ziceți de nici un flanel și nici o pălărie? Scapă de toate scamele, nu te preocupa cu așa ceva. Concentrează-te pe cheia poveștii, pe sunet și energie și pune-te pe treabă! Urletul primar a fost cheia care a făcut ca totul să sune sincer. Trebuia să te lovească drept în față, să se retragă, să-ți întindă o mână și să te îmbrățișeze, ca apoi să te lovească iar.”¹⁰

Numele de Tool este primul reper în planul comunicării din spatele muzicii. Primul contact cu filosofia membrilor trupei și cea dintâi conceptualizare a esteticii pe care se sprijină indirect mesajul (originar) lui Maynard. Versurile și muzica Tool încep așadar de la nume. O unealtă lacrimologică¹¹ care-i oferă ascultătorului o alternativă în gândire. Emoția redată de complexitatea versurilor ce abordează teme precum intoleranța, viciul, marginalizarea, dezgustul (social sau senzorial), moarte și nemurire sufletească fac din actul de ascultare în sine o experiență artistică unică. O trăire captivantă, sonică ce poartă receptorul printr-o spirală provocatoare, de măgulire muzicală și perplexitate a conținutului liric. O bună parte a misticului esteticii Tool rezidă în abilitatea lor de a căra un aer de mister în comunicare. Versurile lui Maynard nu sunt niciodată divulgate în totalitate, ba dimpotrivă, sunt adesea lăsate la latitudinea interpretării celor care ascultă.

4. Discografie

Cel de-al doilea album de studio ascunde, deloc necaracteristic, un dublu sens în construcție. *Ænima*: format prin juxtapunerea a doi termeni, unul latin „anima” (suflet) și englezul „enema” (un obiect cu uz igienico-medical cu ajutorul căruia se injectează lichid în colon), termenul denotă o purificare sufletească din interior; o temă matură (în ciuda termenilor aleși) și rarisimă în muzica modernă. Iată cum sună un vers recurent din “Forty-Six & 2”:

"My shadow's shedding skin / I've been picking Scabs again / I'm down, digging through / My old muscles looking for a clue."¹² Umbra de care vorbește Maynard este un concept ce-i aparține psihiatrului și psihanalistului elvețian Carl Gustav Jung, care numește nivelul cel mai adânc al subconștientului nostru drept "umbră". Dar notele științifice nu se opresc aici; titlul piesei în sine („patruzeci și șase & doi”) se referă la teoria jungiană conform căreia umanitatea poate evolua fizic încât să aibă doi cromozomi în plus, atingând astfel potențialul maxim al speciei¹³. Tema progresului și cea a evoluției fizice prin schimbare internă apar în multiple ipostaze în mesajul lui Keenan. Însă cel mai bun exemplu în acest sens nu poate fi decât piesa de titlu a celui de-al treilea album Tool: „Lateralus”. În septembrie 2012, publicația online *Loudwire* numește „Lateralus” “Cea mai importantă piesă rock din secolul XXI”¹⁴. Titlul sugestiv face apel la gândirea laterală, la abandonarea zonei de confort, precum și la pierderea de control rezultată în urma gânditului excesiv. Oarecum ironic, cea mai alambicată creație muzicală a trupei, vorbește despre cumpătare ca mijloc de menținere a unui echilibru psihic¹⁵. Maynard susține prin versuri că în natură nu există structuri liniare, prin urmare nici oamenii, ca produse ale naturii, nu ar trebui să trăiască astfel. El instigă la acceptarea necunoscutului și a imprevizibilului în detrimentul unei vieți hiper-gestionate. Cea mai mare ironie este însă structura muzicală a piesei în sine (și a locului ei în album). Aceasta se bazează pe relația de recurență din Șirul lui Fibonacci¹⁶. În secvența Fibonacci, fiecare număr este suma celor două numere anterioare, rezultând astfel șirul: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55 ș.a.m.d. După primele numere din serie, celelalte încep să capete o proprietate interesantă: raportul dintre un element al șirului și următorul din listă tinde spre 0,618; de exemplu raportul dintre 34 și 55, care este aproximativ 1,618¹⁷. Partea introductivă a piesei durează un minut și doisprezece secunde (01:12) – 0, 1, 1, 2 sunt primele patru elemente ale structurii. Prima strofă începe la secunda nouăzeci și șapte, care corespunde minutului 1.618. Silabele fiecărui vers coincide cu șirul de valori Fibonacci: la început progresiv (1, 1, 2, 3, 5, 8) ca apoi pe finalul strofei să scadă (5, 3):

“Black /Then / White are/ All I see/ In my in-fan-cy/ Red and yellow then came to be / Reaching out to me/ Lets me see”.¹⁸ Potrivit lui Maynard, culorile menționate în prima strofă fac referire la culorile creației (și ale nașterii) în diverse culturi din tradiția amerindiană. Culorile ce aparțin diferitelor stagii ale vieții sunt legate și de istoria alchimiei. Potrivit lui Carl Jung, ele se regăsesc și în teoria individuației¹⁹.

Astfel, „Lateralus” traversează granițele dintre matematic și spiritual prin muzică, dar mai ales prin versuri (fiecare notă corespunzătoare tobelor are o silabă atribuită din text; la fel și în cazul chitarei). Căci ele sunt cele care, odată aranjate conform secvenței de mai sus, ne permit să reprezentăm geometric fiecare element sub forma unui pătrat. Iar dacă trasăm apoi o arcă prin diagonala fiecărui pătrat și o unim cu cele ce urmează, obținem o Spirală Fibonacci. Aceste spirale sunt regăsite în natură, în picturi ale artei clasice, în structurile galaxiilor, în arhitectură ori în formele uraganelor. Ce ne comunică Maynard aici? Nimic altceva decât posibilitatea unei perspective proaspete asupra vieții: relația dintre om și univers înțeleasă ca asemănare la nivel structural. Trunchiul comun dintre artă și știință, dintre reprezentările estetice și teoremele deductive ale matematicii este chiar omul. Aventurarea în spirala universului (precum zicea și Alex Grey) este însăși ieșirea din gândirea molcomă.

5. A Perfect Circle

Dacă în cele prezentate anterior am punctat cum funcționează intelectul lui Maynard și mesajul aferent acestuia prin intermediul trupei Tool, cel de-al doilea proiect muzical din care face parte este mai degrabă asociat cu emoția și viața personală a lui Keenan. După experiența spirituală și exercițiul ezoteric al versurilor Tool, Maynard a simțit nevoie de a se sustragere de la abordarea ofensivă și de la atitudinea de revoltă din spatele lor. În acest sens, a lăsat deoparte exigența și, pe alocuri, aroganța ce caracterizează proiectul său de debut muzical, și a ales să se concentreze în schimb pe versuri a căror origini sunt propriile vulnerabilități. O schimbare de perspectivă de la abstract, la senzual și emotiv. Având experiență în scena muzicii, în a

transmite un mesaj de o puternică încărcătură, tranziția avea să fie plăcută. Croită pe ritmurile tehnicianului chitarist Tool, Billy Howerdel, muzicalitatea instrumentală „A Perfect Circle” a fost prima piesă de puzzle a cărei loc și rol formează sunetul trupei.

“Argumentul pe care multă lume îl avea în legătura cu muzica Tool este că nu puteau să audă partea vocală. Trebuia să urlu ca să fiu auzit, ori asta nu-i musai un sunet plăcut. Funcționează pentru furie, dar nu și pentru artă – dacă trebuie să țiți din plămâni să acoperi amplificatoarele. Într-un fel, pe lângă faptul că e propria formația, întotdeauna am privit A Perfect Circle drept o modalitate de a servi Tool. M-am gândit că dacă vocea îmi e mai răsunătoare și lumea învață să o recunoască, ar avea mai mult respect pentru Tool dacă ar putea auzi și acel al patrulea instrument”.²⁰

Abordarea diferită pare să fi dat roade. Într-adevăr, noua rezonanță a vocii lui Maynard în cadrul raportării la instrumente amintește de perioada rock-ului alternativ din anii 80. Billy citează ca influență pentru ritmicitatea chitarei sale chiar astfel de trupe²¹. Următorul pas logic a fost ajustarea lui Maynard la stil și situație. S-a dus zilele în care urca pe scenă în lenjerie intimă, pictat din cap până în picioare, cocoșat precum aplecându-se după obiecte scăpate pe jos, cântând și zvâcnind totodată. Acele zile din turneele de promovare *Undertow*²² și *Ænima* în care răcnetul băiatului sensibil din ultima bancă asurzea în extaz întregi stadioane. Dar urletele lui Maynard sunt departe de a fi distorsionate, controlul asupra vocii în treptele înalte ale portativului este unul din motivele sale de renume. În A Perfect Circle, vocea sa e mult mai cumpătată și accentul cade pe nuanțările notelor de jos. Țipetele sunt auzite mult mai rar, atât datorită limitării impuse de stil cât și de vârsta lui MJK (supergrupul american a luat formă în 1999, când Keenan avea 34 de ani). Influența celor de la *The Cure* se observă și la nivel vocal. Robert Smith este responsabil în acest sens de șoaptele regăsite în „Mer de Noms”²³.

Și totuși, cât de personale sunt versurile din catalogul APC? Ei bine, titlurile pieselor în sine ne indică tremurul intern care a stat în spatele strofelor scrise de Maynard. Din albumul de debut menționat

anterior, “Judith” sare în ochi: unul dintre prenumele mamei sale (care a inspirat numeroase piese Tool). Maynard ne povestește despre felul în care bolile psihice i-au răpit conștiința și raționalitatea mamei lui, însă nu și credința în Dumnezeu. Ajunsă în scaun cu roțile și bolnavă psihic, ea nu și-a pierdut niciodată credința – Îi mulțumea Acestuia întrucât “putea fi și mai rău”. Ateu convins, pentru Maynard procesul liric a devenit o simplă formalitate de reprezentare a ideii în versuri.

Din “Thirteen Step”²⁴, “The Outsider” (Străinul) și “The Moose” (Lațul) ne vorbesc despre ignoranța persistentă cu care traversează unii oameni viața, lăsând în mod intenționat la o parte empatia, altruismul și gratitudinea. În cel dintâi caz, Maynard vorbește despre lipsa oricărei tentative empatice a interlocutorului din piesă. Refuzul de a înțelege calvarul unei dependențe, ori gravitatea unei astfel de situații stârnește un sentiment de familiaritate pentru el. În piesă, contextul este mult mai simplu: calvarul pare a fi nimic mai mult decât o prefăcătorie, o fabricație născută din dorința de a fi în centrul atenției. Mesajul acuzatorului culminează într-o sugestie morbidă și rece: “Dacă alegi să apeși pe trăgaci, de îți va fi sinceră drama, fă-o undeva departe.”²⁵

“The Moose” ne descrie tendința fariseică a celor care suferă de dependență. Maynard consideră că în timpul redobândirii aureolei, prin detașarea de orice viciu, e important ca aceasta să nu decadă într-un laț care ne sugrumă și ne face să purtăm cu mândrie coroana obstacolului doborât.

“Passive” (eMOTIVE²⁶) vorbește despre atitudinea pasiv-agresivă din varii foste relații: liniștea catatonică și răceala din lipsa comunicării resimțite de locutor fac din pasivitate un “inamic perfect”²⁷. Vedem încă o dată cu câtă importanță tratează Maynard comunicarea. După cum clar reiese din versuri, pagubele cauzate de o astfel de atitudine împing pe cel ce le resimte spre dezamăgire, și în cele din urmă către dispreț total. Însă, caracteristic lui, până și experiența unei astfel de apucături își are un corespondent în cunoașterea de sine – ajunge să creeze un precedent de mare însemnătate.

6. Concluzie

Așadar, cele scrise până în acest punct, sunt doar câteva exemplificări ale filosofiei comunicării prin intermediul muzicii. Lirismul este, în perspectiva lui Maynard, piatra de temelie a sensului compoziției muzicale. Noncomunicarea în muzică este percepută drept regresivă și demnă de dispreț, dacă nu chiar imposibilă²⁸. Sensul este redat la două niveluri²⁹. Avem pe de o parte cuvintele în sine, ordonate și comunicate, care compun versurile și strofele și pe care le putem trata ca atare (strict informațional) sau le putem croi ulterior sensul raportându-ne personal la ele ori interpretându-le după bunul plac. Maynard compară adesea comunicarea cu piesele unui puzzle³⁰. Dacă ea stă la baza progresului intelectual, a continuității spiralei vieții în întregime ei, atunci nu o putem defini în termeni de cauză și efect³¹. Această trăsătură de cursivitate a șirului comunicării îmbracă o formă analogică³².

Precum dobândirea și asimilarea noilor nuanțe ale realității din progresul cunoașterii odată cu înaintarea în vârstă, putem înțelege natura ireversibilă a actului epistemic. Expunerea la obiectele care ne afectează simțurile are un caracter progresiv. Simțurile se dezvoltă și se perfecționează în timp, percepția presupune o trecere de la domol la intens, implicând prin excelență un proces de acomodare. Comunicarea împarte aceste două trăsături³³ cu sensibilitatea și în cazul muzicii. În acest sens, muzica are atuul persuasiunii. Primul contact plăcut plantează în minte o recompensă redată în simțuri, precum și imperativul de a continua. În caz contrar, are loc un proces de distanțare culminat în dezinteres. Comunicarea în muzică este așadar un proces autoritar. Versurile lui Maynard necesită validare ori respingere. Receptorul este chiar publicul larg; masele participante într-un astfel de contract negrăit, care, în ironia lui există pentru a servi comunicarea muzicală; la fel ca în orice altă situație în care, odată angajat, interlocutorul acceptă instinctual constrângerea la regulile impuse de natura discursului locutorului³⁴. Axiomele de mai sus prefigurează și validează muzica și relevanța ei în comunicare.

Cât despre MJK, impactul lui asupra scenei muzicale moderne și fidelitatea fanilor putem aduce enorm de multe superlative. Însă cel

mai răsunător succes se datorează albumului “Fear Inoculum”. După o pauză de treisprezece ani, Tool zdruncină topurile Billboard 200 și ajung pentru a treia oară pe locul întâi, surclasând artiști precum Lana Del Rey ori Taylor Swift. Piesa “7empest” câștigă la început de 2020 categoria “Grammy Award for Best Metal Performance”.

Note:

¹ Alex Grey, “Foreword. A Punk Psychopomp”, în Sarah Jensen, Maynard James Keenan, 2018, *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books). Alex Grey este un artist vizual, autor și profesor de artă american.

² Actor în “Sleeping Dogs Lie” (2005); “Crank” (2009), “Vile” (2011); actor vocal în “Tim and Eric Awesome Show, Great Job!” (2010); “Bikini Bandits” (2002); coloană sonoră în “Underworld” (2003) – Judith, A Perfect Circle; “Constantine” (2005) – Passive, A Perfect Circle, “The Invisible” (2007) – Weak and Powerless, A Perfect Circle, ș.a.m.d.

³ Descrierea de pe contul de Instagram (@puscifer) al lui Maynard (“Viața este scurtă. Creează ceva prin fiecare suflare.”).

⁴ Maynard este numele fictiv (pe care îl adoptă ulterior în mod legal) ce-i aparține unui personaj micuț dar vânjos din propriile lui schițe (din perioada copilăriei).

⁵ De la Malcolm Young, chitaristul AC/DC care, precum Jim, din umbrele îndepărtate reflectoarelor, a creat ritmurile liante dintre muzica și cuvintele trupei. Gridley a fost numele de fată a mamei sale Judith Marie.

⁶ Sarah Jensen, Maynard James Keenan, 2018, *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books): 33.

⁷ Daniel Edwin Carey (n. 1961), muzician și lyricist american; cunoscut pentru rolul de toboșar și percuționist în *Tool*.

⁸ Adam Thomas Jones (n. 1965), artist vizual și muzician; chitaristul trupei *Tool*; experiență în efecte speciale și design în industria de film de la Hollywood, Adam a regizat majoritatea videoclipurilor formației și a schițat sigla originală.

⁹ Referință la cartea pentru copii scrisă de Theodor Geisel/ Dr. Seuss, 1957, *The Cat in the Hat* (Pisica în pălărie) (London: Random House).

¹⁰ Sarah Jensen, Maynard James Keenan, 2018, *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books): 144.

¹¹ În 1994, Danny Carey făcea legătura dintre muzica Tool și arta vindecării prin plânset.

¹² Aproximativ: "Pielea lepădată a umbrii mele/ Am adunat cruste iar/ Sunt jos, săpând prin/ Vechii mei mușchi, căutând un indiciu"

¹³ Kate Irizarry, 2019, „10 Tool lyrics that need serious explaining”, *Loudwire*, August 27, <https://loudwire.com/tool-lyrics-meaning-explained/>

¹⁴ Graham Hartman, 2012, "No. 1, Tool, Lateralus – Top 21st century metal songs", *Loudwire*, September 4, <https://loudwire.com/tool-lateralus-top-21st-century-metal-songs/>

¹⁵ "Over-thinking, over-analyzing, separates the body from the mind" (Aproximativ: "gânditul excesiv, supra-analiza, separă corpul de minte.") /Refrenul 1 (Lateralus)

¹⁶ Vezi și explicațiile oferite de Polyphonic, 2018, "How Tool Used Math to Create Lateralus" –<https://www.youtube.com/watch?v=uOHkeH2VaE0>

¹⁷ Secțiunea de aur (numită uneori și Raportul de aur, Proporția de aur, Numărul de aur) notat cu litera grecească Φ (phi majuscul). Un număr irațional ce se întâlnește în natură în împrejurări care de care mai surprinzătoare.

¹⁸ Aproximativ: "Negru, apoi alb, sunt tot ceea ce văd în pruncie, apoi roșu și galben încep să existe, întinzându-se spre mine, lăsându-mă să văd." În tradiția alchimistă, Nigredo (negru) este primul stagi, Albedo (alb) al doilea, urmat fiind de Citrinitas (galben) și Rubedo (roșu). Cuvântul "infancy" (pruncie/copilărie timpurie) funcționează la nivel literal cât și figurat. Copiii percep inițial lumea în alb și negru, iar pe măsură ce se dezvoltă simțul văzului încep să distingă roșul ca întâia culoare primară. În același timp "infancy" conotează și progresul conștiinței umane la nivel de metaforă. Primele impresii ale realității sunt simple, au caracter dual (antitezic: bine-rău, alb-negru etc), pe când maturitatea intelectuală încorporează inferențial diverse elemente în percepția realității.

¹⁹ Vezi de pildă Catalin Vasile Bobb, 2010, "C.G. Jung, Opere complete. Arhetipurile si inconstientul colectiv/Complete Works. Archetypes And Collective Unconsciousness", *Journal for the Study of Religions and Ideologies* 3 (7): 204-205.

²⁰ Sarah Jensen, Maynard James Keenan, 2018, *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books): 217.

²¹ The Cure, Depeche Mode, The Smiths, Joy Division etc.

²² Primul album de studio Tool (1993)

²³ "Mare de nume"- primul album de studio APC (2000).

²⁴ Al doilea album de studio APC (2003)

²⁵ "If you choose to pull the trigger, should your drama prove sincere, do it somewhere far away from here."

²⁶ Al treilea album de studio APC (2004).

²⁷ "To become my perfect enemy" (Aproximativ "Să-mi devii inamicul perfect").

²⁸ Axioma întâi a Școlii de la Palo Alto în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", *The Proceedings of the "European Integration-Between Tradition and Modernity" Congress* (Târgu Mureș: Editura Universității Petru Maior): 956-959.

²⁹ Axioma a doua, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

³⁰ Axioma a treia, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

³¹ Axioma a patra, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

³² Axioma a cincea, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

³³ Axioma a șaptea, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

³⁴ Axioma a șasea, în Eugeniu Nistor, 2013, "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto", 956-959.

Bibliografie

Bobb, Catalin Vasile. 2010. "CG Jung, Opere complete. Arhetipurile si inconștientul colectiv/ Complete Works. Archetypes And Collective Unconsciousness." *Journal for the Study of Religions and Ideologies* 3(7): 204-205.

Grey, Alex. 2018. "Foreword. A Punk Psychopomp". În Sarah Jensen, Maynard James Keenan. *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books).

Hartman, Graham. 2012. "No. 1, Tool, Lateralus – Top 21st century metal songs". *Loudwire* September 4 <https://loudwire.com/tool-lateralus-top-21st-century-metal-songs/>

Irizarry, Kate. 2019. „10 Tool lyrics that need serious explaining”. *Loudwire*, August 27 <https://loudwire.com/tool-lyrics-meaning-explained/>

Jensen, Sarah, Maynard James Keenan. 2018. *A Perfect Union of Contrary Things* (Milwaukee, WI: Backbeat Books).

Nistor, Eugeniu. 2013. "Axiomele școlii de comunicare de la Palo Alto". *The Proceedings of the "European Integration-Between Tradition and Modernity" Congress* (Târgu Mureș: Editura Universității Petru Maior): 956-959.

Polyphonic. 2018. "How Tool Used Math to Create Lateralus"
<https://www.youtube.com/watch?v=uOHkeH2VaE0>